

Spis treści

Informacje ogólne dotyczące badania.....	4
1. Które podmioty są zobowiązane do składania sprawozdania F-01/I-01?.....	4
2. Czy podmioty, które zgodnie z ustawą o rachunkowości sporządzają uproszczone sprawozdanie finansowe dla jednostek „mikro” lub „małych”, muszą wykazywać pełne dane zgodnie z obowiązującym wzorem formularza F-01/I-01?	4
3. Czy dane finansowe należy wykazać narastająco czy tylko za bieżący kwartał/półrocze?.....	4
4. Jak wypełnić sprawozdanie, jeśli rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym?	4
Część I. Dział 1. Rachunek zysków i strat.....	4
5. W której pozycji formularza należy wykazywać przychody z usług?	4
6. Czy jako eksport należy traktować wywóz towarów wyrobów i usług do WNP.	4
7. Czy wewnątrzwspólnotową dostawę oraz nabycie traktować równoznacznie z pojęciem eksport i import?	4
8. Czy eksport i import dotyczy także Unii Europejskiej?.....	5
9. Gdzie należy wykazać produkcję własnych wyrobów przekazanych do własnych sklepów?.....	5
10. Czy w Cz.I Dz.1 w wierszach 14 i 15 należy wykazać podatek akcyzowy np. od energii elektrycznej z faktur otrzymanych za zużytą energię?	5
11. Co wykazujemy w RZiS w pozycji „opłaty i podatki”?.....	5
12. Gdzie w RZiS ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg UoR?	5
13. Gdzie w RZiS ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg MSR?.....	5
14. W której pozycji formularza należy wykazać środki z funduszu socjalnego?	5
15. Jak traktować dotacje do nabycia środka trwałego takiego jak maszyny do produkcji bezpośredniej?.....	6
16. Gdzie należy wykazywać zyski i straty nadzwyczajne?	6
17. Co to są różnice kursowe i gdzie należy je wykazywać?.....	6
18. Jaką część podatku dochodowego odroczonego wykazywać w Cz. I Dz. 1 wiersz 62?.....	6
19. W której pozycji formularza i za jaki okres wykazujemy "wydatki na spłatę zadłużenia"?	6
20. Co rozumieć pod pojęciem "wydatki na spłatę zadłużenia"?.....	6
21. Czy w Cz.I Dz.1 "Dane uzupełniające" w wierszu 69 należy ujmować zakupy z importu łącznie z usługami i środkami trwałymi?.....	7
22. W której pozycji formularza należy wykazać import usług?	7
23. Jak wykazać podatek akcyzowy w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające do RZiS?.....	7
24. Czy osoby oddelegowane do pracy za granicą należy wykazać w pracujących i przeciętnej liczbie zatrudnionych?.....	7
25. Czy osoby pracujące na umowę zlecenie i umowę o dzieło zaliczamy do przeciętnej liczby zatrudnionych oraz do pracujących?.....	7

Część I. Dział 2. Aktywa	8
26. Czy "krótkoterminowe aktywa finansowe" w skład których wchodzi "środki pieniężne i inne aktywa pieniężne" mogą być wykazywane ze znakiem "-"?	8
27. Jak należy wykazać ujemną wartość inwestycji krótkoterminowych (linia kredytowa)?	8
28. W jaki sposób należy zaprezentować Należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz Udziały (akcje) własne?.....	8
29. Jak należy wykazywać w sprawozdaniu aktywa sklasyfikowane jako "aktywa przeznaczone do sprzedaży" dla podmiotów rozliczających się zgodnie z MSSF/MSR?.....	8
30. Jak wykazywać w bilansie składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wynikające z wdrożenia MSSF 16?.....	8
Część I. Dział 3. Wybrane źródła finansowania majątku	8
31. Czy zobowiązania z tytułu cash pooling należy wykazywać w Cz.I, Dz.3 jako kredyty i pożyczki?	8
Część II. Dział 1. Inwestycje nowo rozpoczęte	8
32. Czy w Części II dziale 1 należy ujmować inwestycję, która została rozpoczęta oraz zakończona w danym okresie sprawozdawczym?	8
33. Jak interpretować liczbę nowo rozpoczętych inwestycji?	9
34. Co należy wykazać w Części II dziale 1 - wartość kosztorysową całej inwestycji czy nakłady poniesione na tę inwestycję w badanym okresie?.....	9
35. Czy w Części II dziale 1 sprawozdania należy wykazać zakupy środków trwałych?	9
36. Czy zaliczki na nakłady na środki trwałe powinny być uwzględnione w Części I czy Części II sprawozdania?.....	9
37. Czy nakłady inwestycyjne dotyczą roku sprawozdawczego czy całej rozpoczętej inwestycji?	9
Część II. Dział 2 Nakłady na budowę, ulepszenie i nabycie środków trwałych oraz nabycie wartości niematerialnych i prawnych	9
38. Czy nakłady poniesione na środki trwałe w budowie należy traktować jako nakłady ogółem na środki trwałe?.....	9
39. W której pozycji formularza należy wykazać koszt dokumentacji pomocniczej (wstępny kosztorys, plany geodezyjne, wyceny), który doliczony jest do kosztów inwestycji ogółem?	9
40. Co należy wykazywać w Części II dziale 2 w wierszu 09 (czy cały koszt kredytu czy tylko odsetki)?.....	10
41. W której pozycji formularza należy wykazać nakłady na środki trwałe, które zostały nabyte w celu odsprzedaży?.....	10
42. Gdzie powinna być ujęta budowa inwestycji, która będzie w przyszłości sprzedana?.....	10
43. Czy w Części II dziale 2 wierszu 21 należy wykazywać środki trwałe w budowie?	10
44. Czy nakłady na środki trwałe należy wykazywać za dany okres sprawozdawczy czy od początku istnienia środka trwałego?.....	10
45. Czy w nakładach na środki trwałe należy wykazać faktyczne wydatki poniesione czy wartość przyjętą w danym okresie na środki trwałe?.....	10
46. Czy remont inwestycji już istniejącej powinno się wykazywać w nowych nakładach inwestycyjnych?	10
47. Czy w Części II dziale 2 sprawozdania należy wykazać zaliczki na zakup środków trwałych?.....	11
48. Jak powinny wykazywać Część II dział 2 sprawozdania podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, które od 01.01.2019r. wdrożyły nowy standard MSSF 16 „Leasing”?.....	11
Część II. Dział 3 Leasing	11
49. Czy w Części II dziale 3 sprawozdania należy wykazać zakup przyjętych w leasing używanych środków trwałych?.....	11

50. Jaka jest różnica pomiędzy leasingiem finansowym a operacyjnym?	11
51. Czy leasing finansowy i operacyjny uwzględnić w nakładach?	11
52. Czy należy wykazywać wartość środków trwałych przyjętych w leasing w okresie sprawozdawczym czy narastająco od chwili zakupu?.....	12
53. Czy należy wykazywać wartość leasingu finansowego, który został spłacony w ciągu roku?.....	12
54. Czy leasing operacyjny na prawach finansowego należy wykazać w Części II dziale 2 sprawozdania i czy w dziale 3 wykazywać go jako finansowy czy operacyjny?	12
55. Czy w Części II dziale 3 należy podać wartość leasingu czy spłaconych rat?.....	12
56. Co należy rozumieć przez „wartość brutto” środków trwałych przyjętych w leasing?.....	12
57. Jak powinny wykazywać Część II dział 3 sprawozdania podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, które od 01.01.2019r. wdrożyły nowy standard MSSF 16 „Leasing”?.....	12

Informacje ogólne dotyczące badania

1. Które podmioty są zobowiązane do składania sprawozdania F-01/I-01?

W badaniu uczestniczą przedsiębiorstwa niefinansowe prowadzące działalność gospodarczą w Polsce, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej, prowadzące księgi rachunkowe, których działalność zaklasyfikowana jest według PKD do sekcji: A (z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne), B, C, D, E, F, G, H, I, J, K (z wyłączeniem banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, instytucji ubezpieczeniowych, biur i domów maklerskich, towarzystw i funduszy inwestycyjnych oraz towarzystw i funduszy emerytalnych), L, M, N, P (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), Q (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), R (z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną), S.

2. Czy podmioty, które zgodnie z ustawą o rachunkowości sporządzają uproszczone sprawozdanie finansowe dla jednostek „mikro” lub „małych”, muszą wykazywać pełne dane zgodnie z obowiązującym wzorem formularza F-01/I-01?

Tak, prosimy o uzupełnienie wszystkich informacji uwzględnionych w formularzu. Mając na uwadze potrzeby użytkowników wynikowych informacji statystycznych, których zaspokajanie jest celem działania statystyki publicznej, niezbędne jest pozyskiwanie w formularzu F-01/I-01 szerszego zakresu danych, niż przewidują to Załączniki nr 4 i 5 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.). Informacje z badania wykorzystywane są m. in. na potrzeby opracowania informacji o osiągniętych wynikach finansowych, strukturze przychodów i kosztów oraz o sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstw, a także o wartościach nakładów na środki trwałe oraz wartościach niematerialnych i prawnych. Wyniki badania wykorzystywane są na potrzeby organów rządowych, samorządowych oraz innych instytucji a ich gromadzenie wynika zarówno z przepisów prawa krajowego, jak i zobowiązań międzynarodowych. Obowiązki sprawozdawcze podmiotów gospodarczych na rzecz statystyki publicznej określone są w art. 30 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 997 z późn. zm.).

3. Czy dane finansowe należy wykazać narastająco czy tylko za bieżący kwartał/półrocze?

Dane w sprawozdaniu F-01/I-01 należy wykazać narastająco za okres od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

4. Jak wypełnić sprawozdanie, jeśli rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym?

W przypadku roku obrotowego innego niż kalendarzowy w sprawozdaniu F-01/I-01 Cz.I Dz.1 (Rachunek zysków i strat) oraz Cz.II (Nakłady na środki trwałe) należy wykazać dane za rok kalendarzowy, natomiast Cz.I Dz.2 (Aktywa) i Cz.I Dz.3 (wybrane źródła finansowania) wypełniamy tylko stan na koniec okresu sprawozdawczego.

Część I. Dział 1. Rachunek zysków i strat

5. W której pozycji formularza należy wykazywać przychody z usług?

Przychody z usług wykazujemy w pozycji: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), czyli w Cz.I Dz.1 wierszu 02.

6. Czy jako eksport należy traktować wywóz towarów wyrobów i usług do WNP.

Pojęcie eksport i import równoznaczne jest zarówno do krajów UE jak i do krajów pozaunijnych. Liczy się przekroczenie granicy Polski.

7. Czy wewnątrzspółnotową dostawę oraz nabycie traktować równoznacznie z pojęciem eksport i import?

Tak, jeżeli przekroczona jest granica Polski. Pojęcie eksport i import równoznaczne jest zarówno do krajów UE jak i do krajów pozaunijnych.

8. Czy eksport i import dotyczy także Unii Europejskiej?

Tak. Nie rozgraniczamy tutaj na kraje członkowskie UE lub kraje pozaunijne. Liczy się przekroczenie granicy Polski.

9. Gdzie należy wykazać produkcję własnych wyrobów przekazanych do własnych sklepów?

Produkcję własnych wyrobów przekazanych do własnych sklepów należy wykazać w Cz.I Dz.1 w wierszu 05 (Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki) oraz w wierszu 06 (Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów). Zgodnie z objaśnieniami do tego wiersza - jednostki sprzedające we własnej sieci sklepów obok towarów obcej produkcji wykazują produkty przez siebie wytworzone.

10. Czy w Cz.I Dz.1 w wierszach 14 i 15 należy wykazać podatek akcyzowy np. od energii elektrycznej z faktur otrzymanych za zużytą energię?

Podatek akcyzowy, który wchodzi w skład kosztów działalności operacyjnej wykazuje w przypadku energii elektrycznej ta jednostka, która sprzedaje go do ostatecznego odbiorcy. Jednostki, które otrzymują faktury za zużytą energię, wykazują wiersze: zużycie materiałów i energii oraz w tym energii.

11. Co wykazujemy w RZiS w pozycji „opłaty i podatki”?

W Cz.I Dz.1 w wierszu 14 (podatki i opłaty) wykazywane są wszystkie podatki i opłaty obciążające koszty poza podatkiem dochodowym (podatek akcyzowy, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, inne podatki i opłaty lokalne, opłaty skarbowe, opłaty notarialne, sądowe i celne, jeżeli nie zwiększają ceny nabycia składników majątkowych lub nie wiążą się z postępowaniem sądowym, cło, podatek VAT naliczony nie podlegający odliczeniu od podatku VAT należnego jeśli nie dotyczy środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, podatek VAT należny od towarów i usług przekazanych na cele reprezentacji i reklamy, opłaty na rzecz PFRON, opłaty koncesyjne, licencyjne, administracyjne i inne).

12. Gdzie w RZiS ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg UoR?

W Cz.I Dz.1 w księgach rachunkowych podatek akcyzowy od wyrobów akcyzowych stanowi podatek kosztowy, który obciąża koszty działalności operacyjnej jednostki. Wartość tego podatku ujmowana jest na koncie koszty według rodzajów w pozycji podatki i opłaty - podatek akcyzowy (Cz.I Dz.1 wiersz 15).

13. Gdzie w RZiS ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg MSR?

Międzynarodowy standard MSR 18 nie zalicza do przychodów kwot pobieranych w imieniu stron trzecich. Według tego standardu podatek akcyzowy nie jest elementem przychodu, według polskich uregulowań podatek akcyzowy jest ujmowany w przychodach i kosztach.

Jednostki sporządzające sprawozdanie finansowe według standardów międzynarodowych prezentują w pozycji podatek akcyzowy wartość podatku akcyzowego od zużyć własnych bez wartości podatku akcyzowego od sprzedaży produktów i towarów, która jest prezentacyjnie eliminowana zarówno z kosztów rodzajowych jak i z przychodów ze sprzedaży.

14. W której pozycji formularza należy wykazać środki z funduszu socjalnego?

Odpisy na ZFŚS należy wykazać w Cz.I Dz.1 w wierszu 19 (Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia).

15. Jak traktować dotacje do nabycia środka trwałego takiego jak maszyny do produkcji bezpośredniej?

Ewidencja otrzymanej dotacji w księgach rachunkowych i tym samym jej wpływ na poszczególne elementy sprawozdania finansowego zależy przede wszystkim od celu, na który została ona przyznana. Otrzymywane przez jednostki dotacje dzielimy generalnie na dotacje do aktywów i do przychodów.

Dotacje do aktywów mają na celu finansowanie aktywów trwałych, a dokładnie ich zakup, wytworzenie, budowę bądź ulepszenie. Pozyskanie i prawidłowe rozliczenie tego rodzaju dotacji jest uzależnione od wydatkowania jej środków zgodnie z ich przeznaczeniem, czyli rodzajem aktywów objętych dotacją, miejscem ich przechowywania lub okresem, w którym powinny być zakupione, wytworzone lub użytkowane. Natomiast dotacje do przychodów przeznaczone są na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej jednostki, w tym sprzedaż produktów i towarów oraz świadczenie usług.

16. Gdzie należy wykazywać zyski i straty nadzwyczajne?

Ze względu na wprowadzone zmiany w dniu 23 lipca 2015 roku dotyczące ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku ze sprawozdania F-01/I-01 usunięta została pozycja zysków i strat nadzwyczajnych z rachunku zysków i strat.

Zdarzenia te na podstawie ich charakteru należy zakwalifikować do odpowiednich kategorii pozostałych przychodów operacyjnych (Cz.I Dz.1 wiersz 28) lub pozostałych kosztów operacyjnych (Cz.I Dz.1 wiersz 34).

17. Co to są różnice kursowe i gdzie należy je wykazywać?

Różnice kursowe są to kwoty denominowane w złotych polskich wynikające ze zmian kursu różnych walut w czasie. Możemy wyróżnić różnice kursowe dodatnie jeżeli kurs waluty, w której wyrażone są zasoby pieniężne oraz należności rośnie, albo kurs waluty, w której wyrażone są zobowiązania maleje. Różnice kursowe ujemne występują gdy kurs waluty, w której są wyrażone zasoby pieniężne oraz należności maleje, albo kurs waluty w której wyrażone są zobowiązania rośnie. Nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi wykazać jako inne przychody finansowe (Cz.I Dz.1 wiersz 50), natomiast nadwyżkę ujemnych różnic kursowych wykazać jako inne koszty finansowe (Cz.I Dz.1 wiersz 57).

18. Jaką część podatku dochodowego odroczonego wykazywać w Cz. I Dz. 1 wiersz 62?

Podatek dochodowy występuje tylko w jednostkach zobowiązanych do płacenia podatku dochodowego od osób prawnych. Składa się on z dwóch części: z części bieżącej oraz części odroczonej. Dla osób fizycznych prowadzących Księgi Rachunkowe, wynik finansowy brutto jest równocześnie wynikiem netto, a podatek dochodowy opłacany jest przez właściciela jednostki, a nie przez samą jednostkę. W rachunku zysków i strat sporządzonym przez jednostkę będącą osobą fizyczną, podatek dochodowy nie wystąpi. Podatek odroczone powstaje w wyniku pojawienia się różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów lub pasywów a jego wartością podatkową. W części odroczonej podatku dochodowego wykazuje się różnice stanu na początek i koniec roku obrotowego rezerw na odroczonego podatku dochodowego oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ustalenie części odroczonej w rachunku zysków i strat, winno być zgodne z przepisem art. 37 ust. 9 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem (funduszem) własnym, odnosi się na kapitał (fundusz) własny. Szczegółowe przepisy w zakresie tworzenia podatku odroczonego reguluje Krajowy Standard Rachunkowości nr 2 "Podatek odroczonego".

19. W której pozycji formularza i za jaki okres wykazujemy "wydatki na spłatę zadłużenia"?

W Cz.I (Dane uzupełniające do rachunku zysków i strat) w wierszu 68 należy wykazać wydatki na spłatę zadłużenia (Raty kapitałowe i odsetki zapłacone bankom i innym przedsiębiorstwom), które zostały rzeczywiście poniesione w okresie sprawozdawczym, czyli narastająco od stycznia do końca okresu sprawozdawczego.

20. Co rozumieć pod pojęciem "wydatki na spłatę zadłużenia"?

Wydatki na spłatę zadłużenia są to całkowite wydatki na spłatę np. wobec banków lub innych przedsiębiorstw niefinansowych, obejmujące raty kapitałowe i odsetki, które zostały rzeczywiście poniesione w okresie sprawozdawczym, wydatki poniesione na wykup obligacji, zwrot środków pobranych

ze wspólnego rachunku w ramach cash pooling. Nie należy w tym wierszu wykazywać zobowiązań wobec kontrahentów oraz zobowiązań wymagalnych w okresie sprawozdawczym, które nie zostały w tym okresie spłacone.

21. Czy w Cz.I Dz.1 "Dane uzupełniające" w wierszu 69 należy ujmować zakupy z importu łącznie z usługami i środkami trwałymi?

W Cz.I Dz.1 "Dane uzupełniające" w wierszu 69 należy podać wartość towarów i usług z importu (w wartości netto bez podatku VAT i kosztów manipulacyjnych) łącznie z zakupem środków trwałych oraz z zakupem usług z importu.

22. W której pozycji formularza należy wykazać import usług?

Import usług wykazujemy w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające - wiersz: 69 (Wartość zakupów z importu ogółem).

23. Jak wykazać podatek akcyzowy w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające do RZiS?

Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające wiersze 72–75 dotyczące podatku akcyzowego wypełniają podmioty, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku akcyzowego.

W danych uzupełniających w Cz.I Dz.1 w wierszu 73 (od wyrobów krajowych (producent)) należy wykazać wartość podatku akcyzowego stanowiącego obciążenie przychodów ze sprzedaży. Podatek akcyzowy należny od sprzedaży dotyczy wyrobów własnej produkcji i usług wykazanych w Cz.I Dz.1 w wierszu 02 (przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)). Podatek akcyzowy od towarów i materiałów stanowi obciążenie przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów. Podatek akcyzowy należny od sprzedaży dotyczy towarów i materiałów wykazanych w Cz.I Dz.1 w wierszu 06 (przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów).

W Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające w wierszu 74 (od towarów sprowadzanych z zagranicy) należy wykazać wartość podatku akcyzowego od towarów sprowadzanych z zagranicy, podstawą opodatkowania podatkiem akcyzowym jest wartość celna powiększona o należne cło.

Akcyza od energii elektrycznej winna być wykazana w całości w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające w wierszu 75 (od energii elektrycznej), niezależnie od tego czy energia elektryczna jest nabytym towarem, czy została wytworzona przez jednostkę a następnie sprzedana jako produkt. Interpretacja wynika z faktu, iż ten wyrób akcyzowy jako jedyny został wymieniony w osobnej pozycji sprawozdania wskazując na nadrzędność zasady przedmiotowości. Kierowanie się rodzajem obrotu wyrobu akcyzowego w postaci energii elektrycznej (nabycie, wytworzenie i sprzedaż) prowadzi do niejednoznaczności – wykazanie w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające w wierszu 73 (od wyrobów krajowych (producent)) przy sprzedaży wytworzonej przez podmiot energii oraz wykazanie w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające w wierszu 75 (od energii elektrycznej) przy zakupie przez podmiot energii elektrycznej z zewnątrz.

Zużycie energii elektrycznej przez podmiot nie mający statusu nabywcy końcowego (podmiot posiadający koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej) jest czynnością podlegającą opodatkowaniu podatkiem akcyzowym i podatek akcyzowy winien być wykazany zgodnie z zasadą odnoszącą się do wyrobu akcyzowego w postaci energii elektrycznej w Cz.I Dz.1 Dane uzupełniające w wierszu 75 (od energii elektrycznej).

24. Czy osoby oddelegowane do pracy za granicą należy wykazać w pracujących i przeciętnej liczbie zatrudnionych?

Jeżeli wynagrodzenia osób oddelegowanych do pracy za granicą obciążają koszty działalności operacyjnej jednostki, to takie osoby należy wykazać w Cz.I Dz.1 w wierszu 76 (Przeciętna liczba zatrudnionych), oraz w wierszu 77 (Pracujący). Jeśli nie to tylko w wierszu 77 (Pracujący).

25. Czy osoby pracujące na umowę zlecenie i umowę o dzieło zaliczamy do przeciętnej liczby zatrudnionych oraz do pracujących?

W Cz.I Dz.1 w wierszu 76 (Przeciętna liczba zatrudnionych) oraz w wierszu 77 (Pracujący) nie wykazujemy osób pracujących na umowę zlecenie oraz na umowę o dzieło.

Część I. Dział 2. Aktywa

26. Czy "krótkoterminowe aktywa finansowe" w skład których wchodzi "środki pieniężne i inne aktywa pieniężne" mogą być wykazywane ze znakiem "-"?

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne a co za tym idzie krótkoterminowe aktywa finansowe nie mogą być wykazywane ze znakiem minus. W razie różnic między danymi banku i jednostki stan środków na rachunkach bankowych wykazuje się w wysokości przyjętej przez bank, gdyż w tej kwocie zostają one do dyspozycji jednostki. Różnicę – jeśli nie udało jej się wyjaśnić do dnia zamknięcia ksiąg – zalicza się, zależnie od jej znaku, do innych należności lub zobowiązań. Ewentualnie ujemne saldo na bieżącym rachunku bankowym (tzw. Debet) wykazuje się jako składnik kredytów.

27. Jak należy wykazać ujemną wartość inwestycji krótkoterminowych (linia kredytowa)?

W bilansie jednostki gospodarczej saldo kredytowe nie może być prezentowane w aktywach, gdyż nie oznacza jej majątku, lecz stanowi zobowiązanie jednostki wobec banku (kredyt). Dlatego też saldo to powinno być prezentowane w pasywach w grupie zobowiązań krótkoterminowych.

28. W jaki sposób należy zaprezentować Należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz Udziały (akcje) własne?

Należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz Udziały (akcje) własne należy prezentować jako wielkości dodatnie w aktywach, w punktach C. i D.

29. Jak należy wykazywać w sprawozdaniu aktywa sklasyfikowane jako "aktywa przeznaczone do sprzedaży" dla podmiotów rozliczających się zgodnie z MSSF/MSR ?

W związku z faktem, iż statystyczne sprawozdanie F-01/I-01 nie zawiera kategorii aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży występującej w sprawozdawczości finansowej podmiotów sporządzających sprawozdanie według standardów międzynarodowej sprawozdawczości finansowej (MSR/MSFF) aktywa te należy wykazać zgodnie z ich treścią ekonomiczną w odpowiedniej pozycji aktywów obrotowych.

30. Jak wykazywać w bilansie składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wynikające z wdrożenia MSSF 16?

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania - wynikające z wdrożenia MSSF 16 przez jednostki sporządzające sprawozdania finansowe według MSR – należy wykazać w Cz.I dz.2 w.01 Aktywa trwałe. Wycena składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinna być zgodna z zasadami przyjętymi w bilansie jednostki sprawozdawczej oraz z MSSF 16.

Po stronie pasywów dane wykazujemy w zobowiązaniach długoterminowych Cz.I Dz.3 w.04 lub zobowiązaniach krótkoterminowych Cz.I Dz.3 w.07.

Część I. Dział 3. Wybrane źródła finansowania majątku

31. Czy zobowiązania z tytułu cash pooling należy wykazywać w Cz.I, Dz.3 jako kredyty i pożyczki?

Zobowiązania dotyczące środków pobranych ze wspólnego rachunku w ramach cash pooling nie powinny być wykazywane w pozycjach dotyczących kredytów i pożyczek, w wierszach 05 i 09.

Część II. Dział 1. Inwestycje nowo rozpoczęte

32. Czy w CZ.II Dz1 należy ujmować inwestycję, która została rozpoczęta oraz zakończona w danym okresie sprawozdawczym?

W Cz.II Dz.1 należy wykazać wszystkie inwestycje, których realizację faktycznie rozpoczęto w okresie sprawozdawczym (od stycznia do końca badanego okresu), niezależnie od tego, czy inwestycja została zakończona, czy też nie.

33. Jak interpretować liczbę nowo rozpoczętych inwestycji?

W Cz.II Dz.1 należy wykazać liczbę nowo rozpoczętych w okresie sprawozdawczym inwestycji, to jest liczbę:

- 1) budowanych lub ulepszanych (przebudowywanych, rozbudowywanych, rekonstruowanych lub modernizowanych) budynków, lokali, obiektów inżynierii lądowej i wodnej
- 2) zakupionych oraz montowanych kompletnych linii technologicznych lub niepodzielonego wyposażenia produkcyjnego, którego pełne zrealizowanie warunkuje uzyskanie złożonego efektu gospodarczego.

34. Co należy wykazać w Części II dziale 1 - wartość kosztorysową całej inwestycji czy nakłady poniesione na tę inwestycję w badanym okresie?

W Cz.II Dz.1 należy wykazać całkowitą wartość kosztorysową inwestycji, których realizację faktycznie rozpoczęto w okresie sprawozdawczym (od stycznia do końca badanego okresu).

W Cz.II Dz.2 należy wykazać faktyczne wydatki poniesione wyłącznie w okresie sprawozdawczym.

35. Czy w Części II dziale 1 sprawozdania należy wykazać zakupy środków trwałych?

W Cz.II Dz.1 wykazujemy wartość kosztorysową rozpoczętych inwestycji, a więc:

- 1) budowę nowych, ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących budynków i lokali oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, łącznie z pierwszym wyposażeniem w maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy, ruchomości, inwentarz – spełniające kryteria środków trwałych oraz pozostałe nakłady związane z budową, które po jej zakończeniu nie będą stanowiły środka trwałego;
- 2) zakupy oraz montaż kompletnych linii technologicznych lub niepodzielonego wyposażenia produkcyjnego, którego pełne zrealizowanie warunkuje uzyskanie złożonego efektu gospodarczego (np. przy modernizacji określonych wydziałów, linii technologicznych, wymagających kompleksowej wymiany maszyn i urządzeń).

36. Czy zaliczki na nakłady na środki trwałe powinny być uwzględnione w Części I czy Części II sprawozdania?

Zaliczki na środki trwałe, o ile są w bilansie ujęte jako aktywa trwałe przedsiębiorstwa, należy wykazać w Cz.I Dz.2 sprawozdania. Nie należy ich natomiast ujmować w Cz.II sprawozdania.

37. Czy nakłady inwestycyjne dotyczą roku sprawozdawczego czy całej rozpoczętej inwestycji?

W Cz.II Dz.1 należy wykazać całkowitą wartość kosztorysową inwestycji, których realizację faktycznie rozpoczęto w okresie sprawozdawczym (od stycznia do końca badanego okresu). W Cz.II Dz.2 należy wykazać faktyczne wydatki poniesione wyłącznie w okresie sprawozdawczym.

Część II. Dział 2 Nakłady na budowę, ulepszenie i nabycie środków trwałych oraz nabycie wartości niematerialnych i prawnych

38. Czy nakłady poniesione na środki trwałe w budowie należy traktować jako nakłady ogółem na środki trwałe?

Nakłady poniesione na środki trwałe w budowie należy wykazać w Cz.II Dz.2 w wierszu 01 (Ogółem nakłady) i przypisać do odpowiednich grup w wierszach 02-08.

39. W której pozycji formularza należy wykazać koszt dokumentacji pomocniczej (wstępny kosztorys, plany geodezyjne, wyceny), który doliczony jest do kosztów inwestycji ogółem?

Jeżeli poniesione nakłady zwiększą wartość środków trwałych, należy je rozpisać w Cz.II Dz.2 wierszach 02-08 zgodnie z podziałem na grupy środków trwałych, których wartość ewidencyjna zostanie zwiększona.

40. Co należy wykazywać w Części II dziale 2 w wierszu 09 (czy cały koszt kredytu czy tylko odsetki)?

W Cz.II Dz.2 w wierszu 09 należy wykazać wszystkie opłacone w okresie sprawozdawczym koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania nakładów na środki trwałe, w tym także koszty kredytu (prowizje, odsetki), które wpływają na wartość początkową środka trwałego. Nie należy natomiast wykazywać kwoty ani rat kredytu.

41. W której pozycji formularza należy wykazać nakłady na środki trwałe, które zostały nabyte w celu odsprzedaży?

Nakłady na środki trwałe należy wykazywać w sposób zgodny z bilansem, zgodnie z zasadami Ustawy o rachunkowości. Jeżeli nabyte środki trwałe są ujęte w bilansie jako rzeczowe aktywa trwałe (środki trwałe bądź środki trwałe w budowie), nakłady należy wykazać w Cz.II Dz.2. Jeżeli nabyte środki trwałe są ujęte w bilansie jako inwestycje długoterminowe, nakłady należy wykazać w Cz.II Dz.2 w wierszu 21. Jeżeli natomiast nabyte środki trwałe są ujęte w bilansie jako aktywa obrotowe, nakładów nie należy ujmować w Cz.II Dz.2.

42. Gdzie powinna być ujęta budowa inwestycji, która będzie w przyszłości sprzedana?

Nakłady na środki trwałe należy wykazywać w sposób zgodny z bilansem. Jeżeli inwestycja jest ujęta w bilansie jako rzeczowe aktywa trwałe (środki trwałe bądź środki trwałe w budowie), nakłady należy wykazać w Cz.II Dz.2 w wierszu 01 (Ogółem nakłady). Jeżeli inwestycja jest ujęta w bilansie jako inwestycje długoterminowe, nakłady należy wykazać w Cz.II Dz.2 w wierszu 21. Jeżeli natomiast inwestycja jest ujęta w bilansie jako aktywa obrotowe, nakładów nie należy ujmować w Cz.II Dz.2.

WYJĄTEK: inwestorzy budujący budynki mieszkalne z przeznaczeniem do sprzedaży wykazują poniesione w roku sprawozdawczym koszty ich budowy w Cz.II Dz.2 w wierszu 01 (Ogółem nakłady).

43. Czy w Części II dziale 2 wierszu 21 należy wykazywać środki trwałe w budowie?

W Cz.II Dz.2 w wierszu 21 nie należy wykazywać środków trwałych w budowie, które są zaliczane do rzeczowych aktywów trwałych sprawozdawcy. Nakłady na środki trwałe w budowie należy wykazać w wierszu 01 (Ogółem nakłady) i rozpisać odpowiednio w wierszach 02-11. W wierszu 21 należy wykazać wyłącznie nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym na inwestycje długoterminowe w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 1 pkt. 17 ustawy o rachunkowości związanych z budową lub zakupem środka trwałego oraz nabyciem wartości niematerialnych i prawnych, które nie będą użytkowane przez jednostkę, lecz zostały nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków.

44. Czy nakłady na środki trwałe należy wykazywać za dany okres sprawozdawczy czy od początku istnienia środka trwałego?

W Cz.II Dz.2 wykazujemy nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym.

45. Czy w nakładach na środki trwałe należy wykazać faktyczne wydatki poniesione czy wartość przyjętą w danym okresie na środki trwałe?

W Cz.II Dz.2 należy wykazać faktyczne wydatki poniesione wyłącznie w okresie sprawozdawczym.

46. Czy remont inwestycji już istniejącej powinno się wykazywać w nowych nakładach inwestycyjnych?

W Cz.II Dz.2 rubryce 1 należy wykazać nakłady na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących. Przez ulepszenie należy rozumieć przebudowę, rozbudowę lub modernizację środka trwałego, zwiększające

wartość użytkową środka trwałego z dnia nabycia. Remont stanowią nakłady, które nie powodują zwiększenia wartości użytkowej środka trwałego z dnia nabycia. Takie nakłady zaliczane są w koszty działalności operacyjnej przedsiębiorstwa. Koszty poniesione na remont środka trwałego przed oddaniem go do używania zwiększają wartość początkową środka trwałego i są zaliczane do nakładów na środki trwałe.

47. Czy w Części II dziale 2 sprawozdania należy wykazać zaliczki na zakup środków trwałych?

W Cz.II Dz.2 nie należy wykazywać zaliczek na zakup środków trwałych.

48. Jak powinny wykazywać Część II dział 2 sprawozdania podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, które od 01.01.2019r. wdrożyły nowy standard MSSF 16 „Leasing”?

Zasady prezentacji danych w części II dział 2 – nakłady na budowę, ulepszenie i nabycie środków trwałych oraz nabycie wartości niematerialnych i prawnych – pozostają bez zmian w stosunku do obowiązujących dotychczas. Oznacza to, że jednostki sporządzające sprawozdanie finansowe według MSR – będące leasingobiorcami wykazują w części II dział 2 wartość środków trwałych przyjętych na mocy umowy o leasing zgodnie z treścią transakcji a nie formą umowy, czyli takie środki trwałe które według dotychczasowego MSR 17 spełniały kryteria leasingu finansowego, i w świetle obowiązującego MSSF 16 spełniają kryteria leasingu finansowego dla leasingodawcy. W części II dział 2 rubryka 1 leasingobiorca (oprócz wartości własnych nakładów na nowe środki trwałe) wykazuje jako nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym całkowitą wartość środka trwałego przyjętego w tym okresie do używania (rozpoznane zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego na dzień rozpoczęcia leasingu w okresie sprawozdawczym, a nie tylko wartość zapłaconych w okresie sprawozdawczym rat leasingowych). Leasingobiorcy nie powinni wykazywać w części II dział 2 składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania (zarówno w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16 jak i w odniesieniu do umów zawieranych w okresie sprawozdawczym) w przypadku leasingów środków trwałych wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17. Leasingodawcy w części II dział 2 rubryka 1 wykazują jako nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym (oprócz nakładów na nowe środki trwałe wykorzystywane na potrzeby własne) całkowitą wartość środków trwałych zakupionych w okresie sprawozdawczym z przeznaczeniem do oddania do odpłatnego używania na mocy o leasingu operacyjny. Natomiast w części II dział 2 rubryka 1 leasingodawcy nie wykazują wartości zakupionych w okresie sprawozdawczym środków trwałych z przeznaczeniem do używania na mocy umów o leasing finansowy.

Część II. Dział 3 Leasing

49. Czy w Części II dziale 3 sprawozdania należy wykazać zakup przyjętych w leasing używanych środków trwałych?

Leasingobiorca wykazuje jedynie wartość nowych środków trwałych przyjętych w leasing. Leasingodawca wykazuje wartość środków trwałych zakupionych w celu oddania w leasing zarówno nowych, jak i używanych.

50. Jaka jest różnica pomiędzy leasingiem finansowym a operacyjnym?

Dla potrzeb sprawozdawczości nakłady na środki trwałe należy wykazywać w sposób zgodny z bilansem, zgodnie z zasadami Ustawy o rachunkowości.

1) Za środki trwałe w leasingu finansowym uznaje się te środki trwałe, które leasingobiorca ujmuje we własnym bilansie jako aktywa trwałe i ma prawo do dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

2) Za środki trwałe w leasingu operacyjnym uznaje się te środki trwałe, których leasingobiorca nie ujmuje we własnym bilansie jako aktyw trwałe i nie ma prawa dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

51. Czy leasing finansowy i operacyjny uwzględnić w nakładach?

Dla potrzeb sprawozdawczości nakłady na środki trwałe należy wykazywać w sposób zgodny z bilansem, zgodnie z zasadami Ustawy o rachunkowości. Wartość nakładów na środki trwałe będące

przedmiotem leasingu powinna być uwzględniona w Cz.II Dz.2 w sytuacji, gdy przedmiot leasingu do celów bilansowych jest uznawany za aktywa trwałe sprawozdawcy. Leasingobiorca uwzględnia w Cz.II Dz.2 wartość środków trwałych wziętych w leasing finansowy oraz operacyjny na prawach finansowego. Leasingodawca uwzględnia w Cz. II Dz.2 wartość środków trwałych zakupionych z przeznaczeniem do oddania w leasing operacyjny.

52. Czy należy wykazywać wartość środków trwałych przyjętych w leasing w okresie sprawozdawczym czy narastająco od chwili zakupu?

W Cz.II Dz.3 należy wykazać pełną wartość środków trwałych przyjętych w leasing w okresie sprawozdawczym lub zakupionych w okresie sprawozdawczym z przeznaczeniem do oddania w leasing.

53. Czy należy wykazywać wartość leasingu finansowego, który został spłacony w ciągu roku?

W Cz.II Dz.3 należy wykazać wartość środków trwałych przyjętych w okresie sprawozdawczym do odpłatnego użytkowania na mocy umowy o leasing, niezależnie od tego, czy raty leasingowe zostały spłacone w tym samym roku, czy nie. Należy zwrócić uwagę na to, iż istotą umów leasingowych jest zawieranie ich na okres zbliżony do okresu amortyzacji środka trwałego, a więc dłuższy niż rok. Sytuacja, w której w tym samym roku zawierana jest umowa o leasing i zostaje spłacona całość rat leasingowych, może występować tylko wyjątkowo.

54. Czy leasing operacyjny na prawach finansowego należy wykazać w Części II dziale 2 sprawozdania i czy w dziale 3 wykazywać go jako finansowy czy operacyjny?

Jeżeli przedmiot leasingu do celów bilansowych jest uznawany za aktywa trwałe "korzystającego", na potrzeby sprawozdawczości leasing należy traktować jako finansowy. W takim wypadku wartość środków trwałych wziętych w leasing w okresie sprawozdawczym należy uwzględnić w Cz.II zarówno w Dz.2, jak i w Dz.3 jako leasing finansowy (uwaga: używanych środków trwałych wziętych w leasing nie wykazuje się w Dz.3).

55. Czy w Części II dziale 3 należy podać wartość leasingu czy spłaconych rat?

W Cz.II Dz.3 należy wykazać pełną wartość środków trwałych przyjętych w leasing w okresie sprawozdawczym lub zakupionych w okresie sprawozdawczym z przeznaczeniem do oddania w leasing.

56. Co należy rozumieć przez „wartość brutto” środków trwałych przyjętych w leasing?

Wartość brutto to wartość początkowa środka trwałego, tj. bez uwzględniania odpisów umorzeniowych. Podmioty, które nie mogą odliczać podatku VAT i podatek ten jest wliczany do wartości środka trwałego, wykazują nakłady łącznie z podatkiem VAT. Również pozostałe podmioty, w przypadku, gdy podatek VAT zwiększy wartość ujętego w ewidencji księgowej środka trwałego, podają wartość łącznie z podatkiem VAT.

57. Jak powinny wykazywać Część II dział 3 sprawozdania podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, które od 01.01.2019r. wdrożyły nowy standard MSSF 16 „Leasing”?

Zasady prezentacji danych w części II dział 3 – leasing - pozostają bez zmian w stosunku do obowiązujących dotychczas. Oznacza to, że jednostki sporządzające sprawozdanie finansowe według MSR – będące leasingobiorcami wykazują w części II dział 3 wartość środków trwałych przyjętych na mocy umowy o leasing zgodnie z treścią transakcji, a nie formą umowy, czyli takie środki trwałe które według dotychczasowego MSR 17 spełniały kryteria leasingu finansowego lub leasingu operacyjnego.